

UCHWAŁA Nr 1242/2023
ZARZĄDU POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO
z dnia 7 grudnia 2023r.

w sprawie zarządzenia konsultacji projektu „Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy Domowej w Powiecie Żuromińskim na lata 2024-2028”.

Na podstawie woj. 32 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2023 r., poz.1526 z późn. zm.) oraz § 5 Uchwały Nr XXXII/313/14 Rady Powiatu Żuromińskiego z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia Zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami powiatu żuromińskiego (Dz.Urz. Woj. Mazowieckiego, poz.1849) uchwała się, co następuje:

§1. 1. Zarządza się konsultacje przyjętego przez Zarząd Powiatu projektu „Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy Domowej w Powiecie Żuromińskim na lata 2024-2028” stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

2. Celem konsultacji jest zebranie opinii i uwag w związku z przygotowaniem „Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy Domowej w Powiecie Żuromińskim na lata 2024-2028”.

3. Konsultacje mają charakter opiniodawczy. Zgłaszane w trakcie konsultacji uwagi i opinie będą podlegały ocenie przez Zarząd Powiatu.

4. Konsultacje przeprowadza się na terenie powiatu żuromińskiego w formie:

- 1) internetowego forum dyskusyjnego (konsultacyjnego) z użyciem strony internetowej powiatu w terminie od dnia 8 grudnia 2023r. do dnia 22 grudnia 2023r.
- 2) poczty tradycyjnej na adres: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Lidzbarska 27, 09-300 Żuromin.

§2. Konsultacje koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji jest pani Justyna Żywiecka – starszy specjalista pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Powiatu.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI
mgr Jerzy Rzymowski

Załącznik do Uchwały Nr 1242/2023

Zarządu Powiatu Żuromińskiego

z dnia 7 grudnia 2023r.

**PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY
DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE ŻUROMIŃSKIM
NA LATA 2024-2028**

Wstęp

Rodzina jest najważniejszą komórką społeczną, na której opiera się społeczeństwo. We współczesnym świecie widocznym zjawiskiem w rodzinie przemilczanym i marginalizowanym przez wiele lat jest przemoc. Narusza ona prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Przemoc jest wielkoobszarowym zjawiskiem, niezbędne jest więc wielodyscyplinarne podejście do tego problemu, podejmowane przez samorząd działania muszą mieć charakter systemowy. Oczywiście jest, że wszystkie działania na tym polu są ukierunkowane na pomoc ofiarom przemocy. Sprawą priorytetową jest zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom. Jednak czynności te nie w pełni wyczerpują możliwości pomocy. Konieczne jest objęcie rodziny także pomocą psychologiczną, prawną i socjalną.

Podstawę do opracowania i realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową stanowi w szczególności zapis art. 6 ust. 4 pkt. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej: „Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności: (...) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową”.

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych określają następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. z 2023 r., poz. 1163),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

1.Diagnoza problemu przemocy domowej w powiecie żuromińskim

W celu zdiagnozowania problemu przemocy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie zgromadziło dane od instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Z danych pozyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Żurominie za lata 2021-2022 skala interwencji domowych i liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty przedstawia się w następujący sposób.

Wyszczególnienie	Lata	
	2021	2022
Liczba interwencji domowych	613	508
W tym dot. przemocy („Niebieska Karta”)	58	44
Liczba ofiar przemocy domowej	60	54
w tym kobiety	53	40
w tym mężczyźni	6	4
w tym nieletni	1	10
Liczba sprawców przemocy domowej	58	44
w tym kobiety	1	3
w tym mężczyźni	57	40
w tym nieletni	0	1

Z danych tych wynika, że liczba interwencji dotyczących przemocy jak i liczba Niebieskich Kart w latach 2021-2022 zmniejszyła się. Ofiarami przemocy domowej w zdecydowanej większości są kobiety, nieznaczny odsetek stanowią mężczyźni oraz nieletni. Zmniejszeniu uległa też liczba sprawców przemocy domowej, są to głównie mężczyźni.

Lata	Postępowania wszczęte z art. 207 KK
2021	34
2022	28

Z uzyskanych danych wynika, że w związku z art. 207 KK (kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5) maleje liczba wszczętych postępowań.

Dane uzyskane od Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu 6 gmin powiatu żuromińskiego przedstawiają się następująco.

	Rok 2021	Rok 2022
Liczba „Niebieskich Kart” jakie wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w związku ze zjawiskiem przemocy	47	38
Liczba rodzin, którym Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia z związku z występowaniem przemocy	26	18

Z danych tych wynika, że spadła liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych w związku ze zjawiskiem przemocy domowej. W związku z tym nieznacznie też spadła liczba rodzin, której Ośrodki Pomocy Społecznej udzieliły wsparcia.

Analizując powyższe dane można wnioskować, że zjawisko przemocy domowej w powiecie żuromińskim mimo spadku zarówno interwencji Policji jak i wszczętych procedur Niebieskich Kart nadal jest dużym problemem. Przemoc jest zjawiskiem trudnym do oszacowania. Ofiary przemocy często ukrywają fakt przemocy, rzadko decydują się na specjalistyczną pomoc lub nie mają wiedzy, gdzie ją uzyskać. Powyższych danych nie należy zatem uważać za materiał pełny i odzwierciedlający stan rzeczywisty na terenie naszego powiatu. Na podstawie pozyskanych danych można jednak stwierdzić, że istnieje zasadność opracowania i realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc na terenie powiatu żuromińskiego.

2. Cel główny i cele szczegółowe

Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domowa przed dalszym jej stosowaniem oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Uczestnicy będą realizowali ten cel przez nabycie wiedzy oraz naukę alternatywnych zachowań, kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia dla rodziny.

Cele szczegółowe programu:

1. Zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej,
2. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
3. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współzycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych,
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy,
5. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania,
6. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej,
7. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej,
8. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
9. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Podstawowy cel ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań u osób stosujących przemoc domową. Program ma charakter korekcyjno – edukacyjny. W części edukacyjnej skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystanie ze wsparcia społecznego.

3. Opis realizacji programu

3.1. Beneficjenci programu i warunki uczestnictwa

Adresatami niniejszego programu są osoby stosujące przemoc domową, dlatego też podstawowym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne kierowane będą w szczególności do:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy, którym Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych,
- osób, które zostały objęte procedurą Niebieskiej Karty wskazane przez Zespoły Interdyscyplinarne, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inne instytucje,
- osób stosujących przemoc domową, uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień,
- osób, które w wyniku innych okoliczności zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

3.2 Czas realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny na terenie powiatu żuromińskiego realizowany będzie w latach 2024-2028.

3.3 Sposób realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny prowadzony będzie na terenie powiatu żuromińskiego. Realizacja programu uzależniona będzie od wysokości środków pozyskanych przez samorząd powiatowy z budżetu państwa na ten cel.

Przewiduje się prowadzenie zajęć w małych grupach kilku lub kilkunasto osobowych. Łączny czas programu powinien obejmować co najmniej 60 godzin zajęć i nie więcej niż 120 godzin. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień.

Prowadzący opracuje szczegółowy harmonogram zajęć i przedstawi go do akceptacji Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, przygotuje i podpisze z uczestnikami kontrakt, będzie prowadził ewidencję obecności

i karty pracy, dokona również oceny końcowej uczestników oraz sporządzi po zakończeniu edycji programu sprawozdanie z realizacji programu.

3.4 Miejsce realizacji programu

Zakłada się, że program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany będzie na terenie powiatu żuromińskiego w miejscu wyznaczonym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie. Zajęcia z osobami stosującymi przemoc domową mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, jednak należy zadać o bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej.

4. Realizatorzy

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

Do zadań Centrum należy:

- przygotowanie programu i nadzór nad jego realizacją,
- rekrutacja uczestników,
- współpraca z instytucjami i osobami realizującymi program,
- monitoring działań prowadzonych w ramach programu.

Program prowadzić mogą osoby, które spełniać będą następujące warunki:

1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub

2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku:

a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub

b) innym, uzupełnionymi studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub

3) będące terapeutami lub psychoterapeutami;

4) posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy

domowej;

5) posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

5. Źródła finansowania

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.) środki na realizację i obsługę programu korekcyjno – edukacyjnego zapewnia budżet państwa. Zakłada się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń programu.

6. Monitoring i ewaluacja

Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego przewiduje również monitoring wszelkich podejmowanych działań. Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców. Monitorowanie efektów programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób, które uczestniczyły i zakończyły program będzie się odbywało między innymi poprzez:

- monitorowanie postępu zaplanowanych założeń, działań i rezultatów,
- monitorowanie zachowań związanych z przemocą u uczestników programu w trakcie jego trwania i do 3 lat po jego zakończeniu,
- objęcie uczestników ankietami ewaluacyjnymi – przeprowadzenie badania ankietowego wśród sprawców zakwalifikowanych do programu przed rozpoczęciem programu oraz po zakończeniu działań korekcyjno – edukacyjnych,
- osobisty kontakt osób prowadzących program i rejestrację zmian zachodzących w zachowaniu sprawcy (sprawozdanie realizatorów),
- informacje uzyskane ze środowiska rodzinnego sprawcy, w tym od pokrzywdzonego,
- kontakt z pracownikami instytucji współpracującymi ze sprawcą w trakcie i po zakończeniu programu np. kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, policją.

Do monitoringu i oceny skuteczności działań programowych niezbędna będzie współpraca z lokalnymi instytucjami tworzącymi system pomocy osobom uwięzonym w przemoc domową.

7. Zagrożenia realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie to ciąg działań adresowanych do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, który wymaga zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Jego realizacja wiąże się nierozdzielnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części. Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych, od których realizacja programu jest zależna. Kolejnym bardzo istotnym zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów w jego uczestnictwie.

Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez realizatorów na pojawiające się problemy i zagrożenia, ale też ścisła współpraca z instytucjami partnerskimi, doświadczenie realizatora i prowadzących. Istotna jest też rzetelna ocena bieżącej realizacji programu, jej monitoring i ewaluacja.

STAROSTA ŻUROMIŃSKI

mgr Jerzy Rzymowski